

zulk boek leest zal merken dat hij, geen moeite doende, al spoedig 't een met het ander verwart en ten slotte niet goed meer weet wat hij gelezen heeft.

Wie zoo lezen wil dat hij er wat aan heeft, moet dan ook meer doen dan enkel zien wat er staat.

Gij wilt b. v. wat meer weten van onze geschiedenis dan gij nu weet, en hebt een boek gevonden, waarin gij meent dat veel staat wat goed voor u is. Wat moet gij nu doen?

Meestal is het verkeerd zoo'n boek aanstonds van 't begin tot het eind uit te lezen. Veel beter is dat gij tracht eerst een overzicht over het geheel te krijgen, wat gemakkelijk gaat als gij de inhoudsopgave leest, die voor of achter 't boek is te vinden. Dan weet gij in groote trekken waar het over loopt.

Het best is nu — en dat gaat makkelijk — een gedeelte, natuurlijk beginnende met het begin te nemen en dat te lezen. Niet gehaast maar bedaard aan. Zijt gij nu gekomen tot een plaats waar de schrijver over iets nieuws begint, te spreken, leg dan 't boek ter zijde en zeg: nu zal ik eens mijzelf vertellen wat ik gelezen heb.

Dat doende nu, komt gij, althans in het eerst, meestal tot een vreemde ontdekking, die u juist niet zoo aangenaam is. Gij bemerkt namelijk, dat het ver van gemakkelijk gaat weer te geven wat gij gelezen hebt. Ge zijt veel te gauw uitgepraat. Hoe komt dat? Wel, ge zijt veel van 't gelezene al aanstonds weer vergeten, vooral beschrijvingen van personen, landschappen en plaatsen; ook redeneeringen en gevolgtrekkingen. 't Scheelt natuurlijk veel welk boek men leest. Een dat geschiedenis behandelt is natuurlijk het gemakkelijkste, en daarom doet men het meest, daarmee te beginnen.

Hoe moeilijk het is iets weer te geven dat enkel redeneering is, kan men ongelukkig maar al te dikwijls bespeuren als de menschen uit de kerk komen. Door hooren kunnen de meesten veel gemakkelijker dan door lezen, iets onthouden, en — toch hoe weinigen zijn er niet, die eenigzins behoorlijk kunnen vertellen, wat zij in de kerk gehoord hebben! Ik bedoel nu niet de Oost-Indische dooven, de rondkijkers en de slapers, maar ook de oplettende hoorders. Nu ligt dit zeker voor een deel aan 't geheugen, maar juist op het oefenen daarvan komt het aan. 't Blijkt echter duidelijk, dat het ver van gemakkelijk is, om wat ons meegedeeld wordt te bewaren. Het eene dringt het andere als 't ware weg, en daarom juist raad ik u niet maar al door te lezen. Neem er den tijd voor. Ge vindt dien later terug. Zet dikwijls voor u zelf een lange rust en zeg: nu opgehoorden, niet om het gelezene te vergeten, neen, juist om 't er beter in te houden.

De betaalde schuld.

Een werd in Schotland een gevangene voor den rechter gebracht, beschuldigd van een groote overtreding der wet, waarvoor de straf was een betaling van een som gelds, een 1200 gulden, of gevangenschap totdat de schuld betaald was.

Toen de arme man voor den rechter gebracht werd, keek hij naar hem op en terstond was er een glimlach op het gelaat van den gevangene te aanschouwen. 't Scheen ook dat toen de rechter den gevangene zag, hij hem herkende uit vroegere dagen. De rechter en de misdadiger waren vroeger schoolkammeraden geweest. De een had zich wel gedragen; de ander was den breeden weg des verderfs opgegaan.

De misdadiger scheen na genoeijger te worden. De schuld van den gevangene werd klaarkijk bewezen en er bleef slechts over, dat de rechter zijn vonnis bepaalde. De gevangene werd veroordeeld volgens de wet ter betaling van het geld en moest, toen hij dat niet kon, naar de gevangenis terug, totdat de schuld betaald was. Toen de gevangene zijn vonnis hoorde, mompelde hij: »mijn oude vriend kent mij niet meer.« De politieambtenaren brachten den gevangene naar zijn cel.

Toen echter zeide de rechter tot den schrijver van het gerechtshof: »Maak de rekening van den gevangene op; ik zal het betalen.« En de rechter deed zoo, toen hij zijn dagwerk gedaan had. Hij spoedde zich naar den gevangene, nam hem bij de hand en zeide: »Mijn oude vriend! (en daar was groote teederheid in zijn spreken) toen ik als rechter straks mijn ambt uitoefende, was ik door de wet en mijn plicht genoodzaakt om u een rechtmatige straf voor uw misdadig op te leggen. Nu echter ben ik vrij man. Hier is uw ontslag uit de gevangenis. Ik heb de boete of schuld betaald. Ga met mij naar huis. Ik zal zien wat ik voor u doen kan.«

Dit is een ware geschiedenis en toch met een een duidelijk beeld en te begrijpen gelijkenis.

Waarvan? HOOGENBIJK.

Geformeerde Gezindheid.

Ned. Geref. Kerken.

DIETSTAL: Nijmegen (Fr.), E. H. H. van Bommel, J. O. Olinga te Gouda en A. Sleeswijk Visser te Rijsoord.

BENEDICT: Steenwijk (3de maal), J. H. H. van Bommel, J. O. Olinga te Gouda en A. Sleeswijk Visser te Rijsoord. — Brug te Leiden, — W. J. H. van Bommel, J. O. Olinga te Gouda en A. Sleeswijk Visser te Rijsoord. — Elburg, L. M. van Noppen te Zwartsluis. — Ferwerd, C. R. Rijnbeek te Valkenburg (Z. H.). — Nieuw Beerland (Z. H.). — Hulscher te Recwijk Bergschenhoek, J. G. Dekking te Jaarsveld. — Schip-luizen, H. J. Hulscher te Recwijk. — St. Philipsland, K. F. d. Werfhorst te Maatsjevoort. — H. Landscheveld, H. Bruijck te Steenwijkerwold. — Goëngatp en Broek, H. J. Brouwers te Drachtster-Compagnie. — Hillaard, H. F. Hamelberg W. J. pred., thans te Deventer. — 's Graveland, N. W. m. te Sessierum. — Bidaard, C. A., C. R. Rijnbeek te Kelland. — Dordrecht, H. G. van Bommel te Woerden. — Sneek, J. M. J. Hoog te Terwolda (Veluwe). — Rijnstaterwoud, J. J. Boomsma te Zoetermeer.

Christelijke Gereformeerde Kerk. Tot de EVANGELISERING TOEGELATEN: D. P. Koopman, cand. — C. B. Bavinck, cand. — C. B. Schoemaker, cand. AANGENOMEN: Oud Vossmeester, O. Los te Steenwijk. — Langerak, D. P. Koopmans, cand. — Harnswoude, C. B. Bavinck, cand. — Landmeester, C. B. Schoemaker, cand.

Synodale Genootschapskerk. BENEDICT: Leerdijk, G. H. Wagenaar, cand. te Leiden. — Neerlandbroek, H. Pop te Gubbard en Waxens. — Elburg, L. M. van Noppen te Zwartsluis. — Ferwerd, C. R. Rijnbeek te Valkenburg (Z. H.). — Nieuw Beerland (Z. H.). — Hulscher te Recwijk Bergschenhoek, J. G. Dekking te Jaarsveld. — Schip-luizen, H. J. Hulscher te Recwijk. — St. Philipsland, K. F. d. Werfhorst te Maatsjevoort. — H. Landscheveld, H. Bruijck te Steenwijkerwold. — Goëngatp en Broek, H. J. Brouwers te Drachtster-Compagnie. — Hillaard, H. F. Hamelberg W. J. pred., thans te Deventer. — 's Graveland, N. W. m. te Sessierum. — Bidaard, C. A., C. R. Rijnbeek te Kelland. — Dordrecht, H. G. van Bommel te Woerden. — Sneek, J. M. J. Hoog te Terwolda (Veluwe). — Rijnstaterwoud, J. J. Boomsma te Zoetermeer.

AANGENOMEN: Middelburg, H. J. L. Poort te Harnen. — Aalsmeer, G. H. Wagenaar, cand. te Harnen. — Scherpenzeel, C. A., A. Koster, cand. te Beerta. — Vianen, J. Steenbeek te Nieuw Leuzen.

Advertentiën.

Heden overleed tot diepe droefheid van ons en onze Kinderen, onze geliefde Dochter

MARIA,

in den ouderdom van 24 jaar.

E. VAN AKEN,

H. VAN AKEN—

MIGCHELSEN.

Harderwijk, 26 Oct. 1890.

Vrije Universiteit.

Soms kan het ons wel eens te moede worden, of het schrijven van een opwekkend woord, om de behoeften en belangen van het Studie-fonds aan te bevelen, een nuttelooze, of ten minste een overtoelinge taak is. Als wij juist 't meeste aandrigen op hulp, ontvangen wij dikwijls 't minste antwoord. En als wij eens wat minder ijverig zijn in 't aanbevelen, worden wij soms 't meest door een verrassende vriendelijke gave, of een bemoedigend woord verrast en gesterkt.

Het is trouwens ook maar goed, dat wij in onzen ijver en bij al ons werken gedurig teleurgesteld worden, opdat wij nimmer den waan zouden voeden, dat de dienst der barmhartigheid om onzen wil voortspoedig gaat, of wel door ons toedoen vertraagd wordt. De Heere neemt ook in dezen dienst redenen uit zich zelf, of Hij zegenen wil met overvloed, of met honger en gebrek.

Toch hebben wij ook hier in gehoorzaamheid te volgen de ordeningen, die de Heere gesteld heeft en de inzettingen, die Hij ons gegeven heeft, getrouwelijk in acht te nemen. En daarom mogen en moeten wij ook met teedere nauwgezetheid elkander onze noden op het hart binden, en wederkeerig elkaanders lasten dragen. Want in den weg der gehoorzaamheid brengt de Heere altijd zegen, ook onder moeite en zorgen.

Daarom zal 't ons ook nimmer te veel zijn, integendeel, om een woord van opwekking en bescheiden vermaan tot u te richten, dat gij toch de vele noden en behoeften van ons fonds niet moogt vergeten. En telkens al maar weer, gelijk ook nu, te zeggen: helpt ons spoedig! wij hebben uwe hulp zoo noodig! En in tusschen wenschen wij stil en verdund te wachten, of het den Heere behage veler hart gewillig te maken!

DE HARTOG.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan contributiën: door Ds. J. H. F. Gangel te Aalten f 38; door den heer J. A. Peters te Zetten f 50; door den heer J. Boonzaayer te Weesp f 65; door den heer K. G. de Boer te Kuinre f 18.50; door den heer J. P. Vergouwe te Oostburg f 14; door P. J. Baron van Heemstra te Hattum f 39.50; door den heer D. J. Zijlstra te Ee f 53.65; door den heer T. J. Greevelink te Heerenveen f 21; door den heer L. J. Visser te Buitenpost f 175; door den heer A. Vermijne te Zennnewijnen f 73; door den heer A. G. van Deth te Brussel f 115; aan Collectiën: van de Ned. Geref. kerk te Rotterdam f 294.18; van idem te Groningen f 47.07; van idem te Winsum f 20; van idem te Oosthem f 20.37; van idem te Amstelveen f 15.50; van idem te Leeuwarden f 40.15; van idem te Aarlanderveen f 18.59; aan schenkingen: door den heer W. de Boois te Groningen, namens den heer T. W. te L. f 25; door het Locaal Comité te Rotterdam f 250 en f 0.25, samen f 275; door de Redactie van de Hoop f 5.

Voor de Medische faculteit:

Door N. N. op verzoek van eene ontslapen zuster f 12.50; door W. H. Massink te Doorn f 20.80 (verbeterde opgave).

Voor het Hospitium:

Door N. N. op verzoek van eene ontslapen zuster f 12.50.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: collectie van de Ned. Geref. kerk te Vreeswijk f 12.50; Meij. W. v. Z. te R. f 5; Meij. Wed. B. te A. f 2.

S. J. SEEFAT, penningmeester.

Hilversum.

Naamkaartjes-Pakket.

Daar wij het jaar 1891 met vlugge schreden naderen, zoo heeft de ondergeteekende het niet van ondiensten geacht, om bij dit fraaie pakket 100 NAAMKAARTJES te voegen.

Laister dus, wat zich in dit pakket bevindt: 1. Een dik boekwerk, voorzien met prachtige platen in verschillende kleuren, getiteld: »Een verhaal uit den 80-jarigen oorlog.« 2. Een Notitieboek met Almanak voor 1891, gebonden in leeren band.

3. Een boeiende Christelijke Scheurkalender voor 1891, aan beide kanten bedrukt, welke eene handelswaarde heeft van 75 Cent.

4. Twee prachtige Plakplaten.

5. Drie prachtige Chromokaarten, zeer geschikt voor jaardagen.

6. Een net afgewerkt doosje, waarop staat geschilderd: »Voor het leezame kind«, inhoudende eenige griffioen in diverse kleuren.

7. Honderd Naamkaartjes in étui, gedrukt op best carton.

Wie nu dit pakket in zijn bezit wensch te hebben, zende spoedig een postwissel, groot f 1.30, waarop staat: »Naamkaartjes«, aan den Boekhandelaar W. M. HEIJL, Hamburgerstraat, te Utrecht.

N.B. Men gelieve op den strook van den postwissel duidelijk te vermelden, welken naam men op de naamkaartjes verlangt.

SCOLASTICA.

't Geheim van echte studie.

DOOR

Dr. A. KUYPER.

TWEDE DRUK.

Prijs f 0.40.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

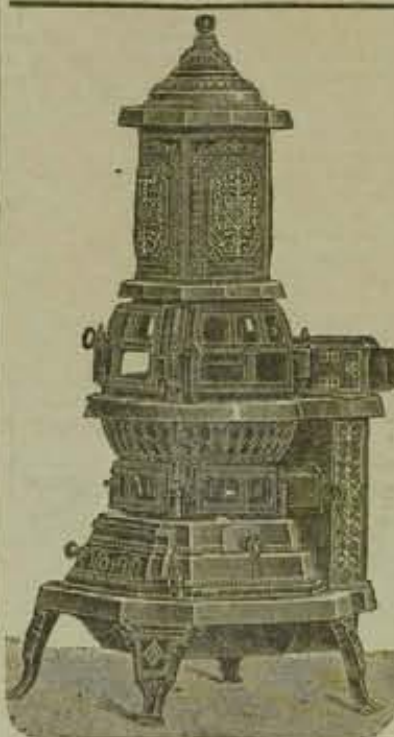
Vrije Universiteit.

Maandag 3 November des middags 3 uur zal, zoo de Heere wil, Jhr. Mr. W. H. DE SAVORNIN LOHMAN AZ, benoemd tot Buitengewoon Hoogleeraar in de juridische faculteit, met het houden eener rede, zijn ambt aanvaarden.

J. WOLTJER, Rector.

Bij J. BRANDT & ZOON, op het Rusland, UITGEVERS en BINDERS

BIJBELS en KERKBOEKEN, zijn steeds voorhanden alle soorten BIJBELS, TESTAMENEN, PSALMEN enz.

VULKACHELS,

welke maar EENMAAL PER WINTER worden aangelegd

RUIM 250

verschillende

KACHELS

EN HAARDEN.

Huishoudelijke ARTIKELEN

MEYJES & HÖWELER,

DAMRAK 19, AMSTERDAM.

Op het nummer letten s. v. p.

Verkrijgbaar bij de firma H. BUSKES, Boekb., Utrecht.

Zions roem en sterkte ofte verklaring van de 37 Artikelen der Ned. Geloofsbelijdenis door ARNOLDUS VAN ROTTERDAM.

Opnieuw uitgegeven en bij ons Christelijk publiek ingeleid door

Dr. A. KUYPER.

in deelen ingenaaid f 3.30, prachtig gebonden in half leeren band met vergulde titel f 3.75 franco verzending.

De 3de aflevering van

BIBLIA enz.

onder redactie van de Professoren

Kuyper, Bavinck en Rutgers,

is den 6den October verzonden. Bestellingen worden aangenomen bij elken boekhandelaar en aan het kantoor der Flakkeesche Boekdrukkerij te Middelhamis. Men leze de besprekking in No. 666 van dit blad.

Colporteurs gevraagd.

Voor Jong en Oud.

Heerlijke Lectuur,

van N. FRIES.

1. Aan 's Heeren zegen is 't al gelegen. 1 deel.
2. De Dorpsmuzikanten. 1 deel.
3. De Kinderen der Armoede. 1 deel.
4. Dwaallichten. 1 deel.
5. Een Schoolmeester naar Gods hart. 1 deel.
6. Gouden Draden. 1 deel.
7. Molenaar Hardt. 1 deel.
8. Schuldig en van schuld verlost. 1 deel.
9. Te Huis en In den Vreemde. 1 deel.
10. Het zachtmoedige woord. 1 deel.
11. Zie de bewaarder Israels slaapt en sluimert niet. 1 deel.

Voor oud en jong, zijn deze werken bestemd, de geheele verzameling, elf stuks kost thans sl. f 2.40. De voorraad mindert sterk, zorg dus om uwe bestelling spoedig te zenden.

Te bekomen bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkoopste Boeken, Hang bij de Vischmarkt, te Rotterdam. Franco na ontvangst Postwissel van slechts f 2.40, waarbij vermeld: Aanbod FRIES.

Bijbels en Kerkboeken,

in groote sortering voorhanden bij

W. J. RUIJTER,

Wagenaarstraat 34, b.d. Lunaeusstraat.

Boekhandel en Leesinrichting.

M. J. RADIUS

PIANO EN ORGELHANDEL.

AMSTERDAM:

Keizersgracht 303.

LEIDEN:

Haarlemmerstr. 15.

Hoofd-Agent voor Nederland en België der

Chicago en andere Orgels.

Steeds voorhanden in prijzen van f 80, f 100, f 120, f 155, f 170 enz. tot f 500.

VIJF JAAR SCHRIFTELIJKE GARANTIE.

INRICHTING VOOR REPARATIËN.

Wolvenstraat 31.

P. VAN EIJK,

FIRMA JOHANNES KRAMER & Co.,

Dam 15-17, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIËN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO met rentevergoeding van 3 pCt. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

NIEUWE UITGAVE. STATEN-BIJBEL.

Bij JOH. DE LIEFDE, te Utrecht, en bij alle soliede boekhandelaars is de teekening opengesteld om den STATEN-BIJBEL, met volledige handteekeningen naar de beste Uitgave van HENDRIK, JACOB en PIETRI KEUR in de tegenwoordige spelling, waarin vervat is:

DE GANSCHHE HEILIGE SCHRIFT,

bevattende al de Canonieke Boeken des Ouden en Nieuwen Testaments, door laat van de Hoogmog. Heeren

Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden, en volgens het besluit van de Synode Nationaal, gehouden te Dordrecht, in de jaren MDCCXVIII en MDCCXIX, uit de oorspronkelijke talen in onze Nederlandsche taal getrouwelijk overgezet.

Deze Bijbel welke 1304 bladzijden groot wordt en voorzien van 62 prachtige platen, zal in 54 afleveringen worden uitgegeven. Er verschijnt om de 14 dagen ééne aflevering, zoodat in 3 jaar de Bijbel compleet is. De eerste aflevering verschijnt in deze maand.

De prijs van elke aflevering is 30 Cent en kost dus deze Bijbel compleet f 16.20. Zij, die vóór 15 Maart 1891 op deze nieuwe uitgave teekenen, ontvangen daarbij Cadeau: 1. Bij de 27ste aflevering 2 prachtige platen. Elke plaat is 63 bij 78 c.M. groot. Voorstellende »Golgotha« en »Jezus in Gethsemane.«

2. Bij de 30ste aflevering een daarvoor expres vervaardigd Bijbelafeltje, zeer netjes afgewerkt, hetwelk een sieraad in de huiskamer is; en

3. bij de 54ste, dus bij de laatste aflevering, een leeren prachthand met gouden titel, voorzien van koperen hoeken en 2 koperen sloten.

Daar de prachthand alleen 't geld waard is, zoo twijfelt de Uitgever niet, of het debiet zal zeer groot zijn.

Het in den band zetten der afleveringen zal ongeveer tachtig cents kosten; mocht het zijn dat men voor dezen prijs den Bijbel niet ingehouden kan krijgen, dan verbindt de Uitgever zich het voor genoemde prijs te doen.

De Uitgever,

JOH. DE LIEFDE.

Utrecht, Vaartscheistraat 6 en 8.

De Gezondheids-Vulregulatiekachel

is bijzonder geschikt voor 't verwarmen van Kerken en Scholen, daar de buitenlucht in de Kachel verhit wordt en deze naar verkiezen op een willekeurig aantal plaatsen kan ontsnappen, waardoor een flinke circulatie bevordert en de ruimte bijna gelijkmatig en tevens aangenaam verwarmd wordt.

MEIJLINK & PIERON,

Fabrikanten, Rozengracht 10, Amsterdam.

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, verscheen:

Separatie en Doleantie,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

(72 pagina's groot 8°) Prijs f 0.50.

Dezer dagen verschijnt:

Afscheiding en Doleantie,

in verband met het Kerkbegrip,

DOOR

F. M. TEN HOOR,

Christel. Geref. Predikant te Franeker.

154 bladz. druks.

Prijs 90 Cents.

D. BONNER.

Wat een pracht!

Wat een kleinood! Wat Goedkoop!

Wie heeft nog geen kennis gemaakt met het

pakket van den boekhandelaar W. M. HEIJL? Wie is mijn pakket in het vorige jaar niet bevalen? Meer dan 1000 bewijzen ontving ik van buitengewone tevredenheid. Doch 't pakket wat ik nu aanbied, overtreft verre het vorige!

Zende een postwissel van Een gulden en 25 cent, waarop staat: »Wat goedkoop!«, en U ontvangt:

1. Een Christelijk boeiend boekwerk, getiteld: »Hoe Jacob Funk een Christen werd.«

2. Een Christelijk boeiend boekwerk, getiteld: »De getrouwe dienstknecht.«

3. Een boeiende Christelijke Scheurkalender voor 1891, aan beide kanten bedrukt. Het groote Schild in 10 kleuren bedrukt, waarop zich een bijbelsch tafereel bevindt, is bepaald, een sieraad in de huiskamer.

4. Vier verschillende Muurteksten, gedrukt in 14 verschillende kleuren op dik glaze Carton. — Elke bijbeltekst is omringd door prachtige bloemen en heeft eene oppervlakte van 28 x 34 c.M.

Deze smaakvolle MUURTEKSTEN zijn voorzien van de volgende Bijbelteksten:

No. 1. De Heere zegene U uit Sion, Psalm 134 : 3.

No. 2. Alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem geloofd, niet verderve maar het eeuwige leven hebbe. Joh. 3 : 16.

No. 3. Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal U rust geven. Math. 11 : 28.

No. 4. Die in den Zoon geloofd heeft het eeuwige leven, maar die den Zoon ongehoorzaam is zal het leven niet zien. Joh. 3 : 36.

5. Een net étui, waarin zich bevinden: een penhouder, potlood, liniaal, centimeter en een stuk gomelastiek.

6. Vier prachtige nieuwjaarskaarten. Is dat nu niet goedkoop? Deze 16 artikelen te zamen voor f 1.25, doch die dit pakket bestelt, ontvangt nog bovendien eene verrassing die minstens 20 Cent waard is.

Om dus niet te laat te komen, zende men spoedig een postwissel a f 1.25, waarop staat: »Wat goedkoop!« aan den boekhandelaar W. M. HEIJL, Hamburgerstraat Utrecht.

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, verscheen:

Mozaïsch

en Romeinsch Recht.

Eene vergelijkende Rechtsstudie.

REDE,

gehouden bij de overdracht van het Rectoraat der Vrije Universiteit,

den 20sten October 1890,

DOOR

Mr. D. P. D. FABIVS,

Hoogleraar in de faculteit van rechtsgeleerdheid.

Prijs f 1.10.

A. VAN ROSSUM'S

Goedkoopste Bijbel Magazijn, Singel 221 23,

te Amsterdam, is ruim voorzien van alle soorten Bijbels en Kerkboeken.

Speciale Binderij voor Bijbels en Kerkboeken. Oude Bijbels worden ingeruild.

De Afrikaansche Gedichten

van P. HUET, 5de druk.

Prijs inges. f 0.50, gebonden f 0.80, zijn thans uitsluitend verkrijgbaar bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkoopste Boeken, Hang bij de Vischmarkt, te Rotterdam. Toez